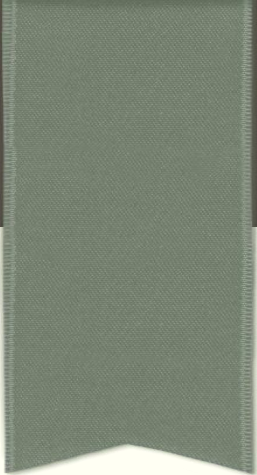

สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค 7

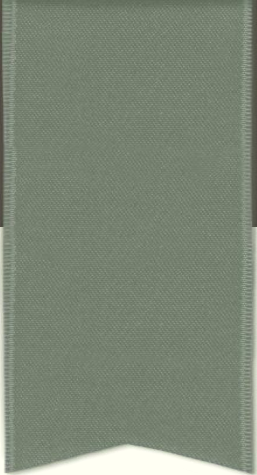
- การส่งเสริมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- การสร้างวัฒนธรรม NO Gift Policy
- การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย
ธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ม.128)

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562
- ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562
- ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3
- แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1

การจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1

คุณธรรม

ม. 42 ระบบคุณธรรม

ระบบคุณธรรม

+ การรักษาวินัย

- วินัย

+ จริยธรรม

รัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 76

พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

- การดำเนินการทางวินัย

การอุทธรณ์/ร้องทุกข์

มาตรฐานทางจริยธรรม

ประมวลจริยธรรม

ม. 78 ข้อบังคับจรรยา

จรรยา

ข้อกำหนดจรรยา

การนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล

มาตรฐานทางจริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เปรียบเทียบการขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรม

2540

- ค่านิยมสร้างสรรค์
- หัวหน้าส่วนราชการ

2550

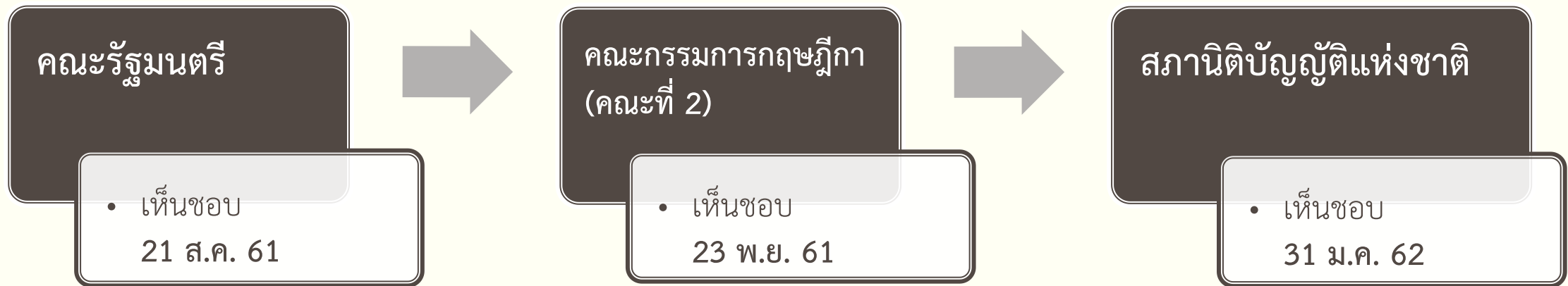
- ประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือน
- ก.พ.
- คณะกรรมการจริยธรรม
- กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
- หัวหน้าส่วนราชการ
- ฝ่าฝืนจริยธรรม ผิดวินัย

2560

- ประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือน
- ก.พ.
- คณะกรรมการจริยธรรม
- กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
- หัวหน้าส่วนราชการ
- นำพฤติกรรมทางจริยธรรมไป
ใช้ในการบริหารงานบุคคล

การจัดทำพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

วันที่ 31 เดือน มกราคม พ.ศ. 2562 เวลา 13	
จำนวนผู้เข้าประชุม	175
เห็นด้วย	170
ไม่เห็นด้วย	0
งดออกเสียง	3

พระราชบัญญัติ
มาตรฐานทางจริยธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในวโรกาสปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

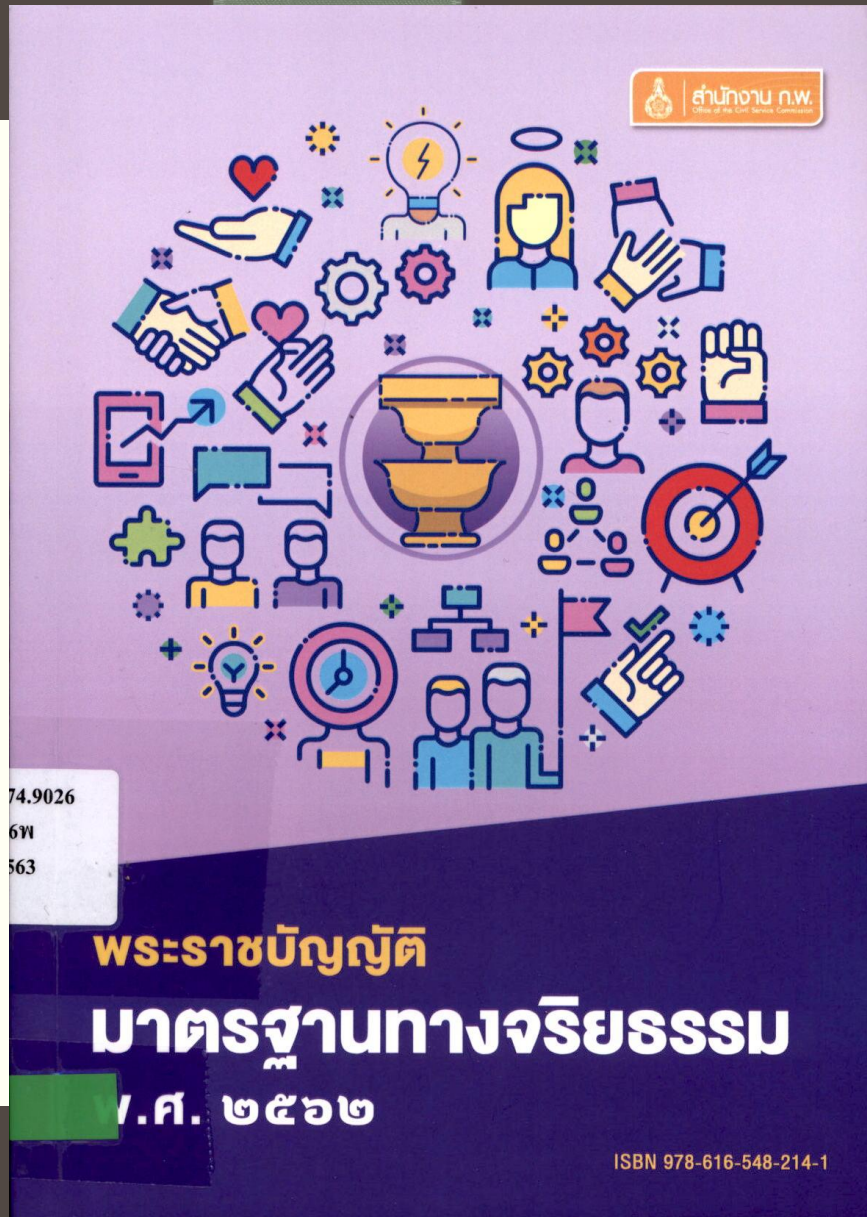
มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น
และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
ในฝ่ายบริหาร แต่ไม่หมายความรวมถึง หน่วยงานธุรการของรัฐสภา องค์การอิสระ ศาล และ
องค์กรอัยการ

มาตรฐานทางจริยธรรม คือ

หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติ อย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ

สาระสำคัญของ
พระราชบัญญัติมาตรฐาน
ทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรฐานทาง จริยธรรม 7 ประการ

คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ
ได้แก่ จ้างราชการ พนักงาน ลูกจ้าง รวมถึงผู้ปฏิบัติงานอื่นที่สังกัด
หน่วยงานของรัฐ

1
ยึดมั่นในสถาบันหลัก
ของประเทศ
อันได้แก่ชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์
และการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

มีจิตสำนึกดี
2
ซื่อสัตย์สุจริต
มีจิตสำนึกที่ดี
และรับผิดชอบต่อหน้าที่

กล้าตัดสินใจ
3
กล้าตัดสินใจ
และกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง
ชอบธรรม

ส่วนรวม
4
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
และมีจิตสาธารณะ

มุ่งผลสัมฤทธิ์
5
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

เป็นแบบอย่างที่ดี
6
ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี
และรักษาภาพลักษณ์
ของทางราชการ

ไม่เลือกปฏิบัติ
7
ปฏิบัติหน้าที่
อย่างเป็นธรรม
และไม่เลือกปฏิบัติ

1

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ

อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวอย่างพฤติกรรม

แสดงออกถึง ความภูมิใจในชาติ

ปกป้อง ดูแลความมั่นคง และยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

ยึดมั่นและพิทักษ์ รักษาไว้ซึ่งเอกราช และอธิปไตยของชาติ ไว้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ

ยกย่อง เชิดชู สถาบัน พระมหากษัตริย์

ปฏิบัติตามหลัก ศาสนาที่ตนนับถือ และการพินิจความแตกต่าง ของการนับถือศาสนา

ประพฤติปฏิบัติตน อยู่ในกรอบ ศีลธรรมอันดี

ไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม ไม่ทำลาย ความมั่นคงของชาติ ไม่ให้ร้ายหรือก่อความเสียหาย ต่อภาพลักษณ์ของประเทศ

ไม่ต่อต้าน หรือกระทำการ อันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อ การปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

2

ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

ตัวอย่างพฤติกรรม

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา

ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ยึดมั่นซึ่งใจ
ต่อผลประโยชน์ โดยคำนึงถึงเกียรติยศศักดิ์ศรี

ตรงต่อเวลา

ทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และการนัดหมาย

มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ และประชาชน ไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว

กล้ารับผิดชอบ ในความผิดพลาด

พร้อมรับการตรวจสอบ ไม่กล่าวโทษผู้อื่น
เมื่อเกิดข้อผิดพลาด

ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงผลกระทบ ในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน

ระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงาน รักษาทรัพย์สิน และผลประโยชน์สาธารณะ และสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสามารถ

ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมที่จะแก้ไขข้อผิดพลาด ให้คำปรึกษา แนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา

ไม่นำข้อมูลสำคัญ หรือข้อมูลความลับ ของหน่วยงาน และของทางราชการไปใช้ เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือหาผลประโยชน์

ไม่ลอกหรือนำผลงาน ของผู้อื่นมาใช้ โดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งการไม่ละเมิดลิขสิทธิ์

3

กล้าตัดสินใจ และกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม

ตัวอย่างพฤติกรรม

ปฏิบัติหน้าที่
ให้ถูกต้องชอบธรรม

มีเหตุผล กล้ายอมรับผลดี
และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

สิ่งที่ทุกคนคิดผมไม่ผิดด้วย
เพราะจะทำให้เสียผลประโยชน์
ของทางราชการ

เปิดเผยการทุจริต
ที่พบเห็น

รายงานการทุจริตต่อผู้บังคับบัญชา
หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ แม้เป็นเพื่อน
หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน

แจ้งการ
ทุจริตค่ะ

ให้ความช่วยเหลือ
ประชาชน

ที่ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เพื่อประโยชน์
ของส่วนรวมหรือประชาชนเป็นสำคัญ

นี่ไม่ใช่
ช่วยเหลือกัน
กันจ้ะ

ลุงมา
ร้องทุกข์

บันทึกคัดค้าน
การดำเนินการ
ที่ไม่ถูกต้อง

ในรายงานการประชุมหรือ
ในการเสนอเรื่อง แล้วแต่กรณี

ให้รางวัล
แก่ผู้กระทำความดี
และกล้าลงโทษผู้กระทำความผิด
อย่างเหมาะสม เป็นธรรม

ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์
ของสำนักงาน
ในการเผยแพร่ข้อมูล
ที่ไม่เหมาะสม

ในทางศีลธรรม ขนบธรรมเนียม
และจารีตประเพณีหรือ
ละเมิดกฎหมาย

ปฏิบัติตามกฎหมาย
หรือไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมาย
เอื้อประโยชน์ให้ตนเอง
หรือผู้อื่น

4

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างพฤติกรรม

สามารถแยกเรื่องส่วนตัว
ออกจากหน้าที่การงาน

ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
จากตำแหน่งหน้าที่

มีจิตสำนึก
ในการใช้ทรัพยากร

บุคลากร และเวลาของหน่วยงาน
อย่างคุ้มค่า

มีจิตสาธารณะ

ช่วยเหลือสังคม อุทิศตนโดยคิดถึง
ประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน

ตัดสินใจและกระทำการใด ๆ
บนพื้นฐานของหลักการ
กฎหมาย หลักคุณธรรม
โดยยึดประเทศชาติ และมนุษยธรรม

ช่วยเพื่อน
หน่อยได้ไหม

ขอโทษนะ
เราช่วยไม่ได้

หลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่
ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์
จากการปฏิบัติหน้าที่
ปฏิบัติตามมาตรฐานทางกฎหมาย
หรือแนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ
ที่ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง
หรือทำให้ประชาชน
ขาดความไว้วางใจ

5

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ตัวอย่างพฤติกรรม

ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
ให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
และแสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ
และประหยัดมากขึ้น

**ปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติด
อยู่ในกฎระเบียบ**
ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน
แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กร
โดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรม

**มุ่งพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่อง**
รักษาและพัฒนามาตรฐาน
การทำงานที่ดี

**รับฟังความคิดเห็น
พร้อมที่จะชี้แจง
และอธิบายเหตุผล**
ให้แก่ผู้ร่วมงาน
และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

**เชื่อมั่นในระบบ
การทำงานเป็นทีม**
มีความสามัคคีเพื่อให้งาน
บรรลุผลตามเป้าหมาย
และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

**ใช้ทักษะและ
สมรรถนะอย่างเต็มที่**
มุ่งมั่น และจิตสภาวะที่เอื้ออำนวย
ต่อการทำงานให้สำเร็จ

**ปรับปรุงวิธีการ
กระบวนการทำงาน**
สร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อให้ได้
ผลงานที่มีคุณภาพดีกว่าเดิม

6

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

ตัวอย่างพฤติกรรม

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม
ปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ กรณีที่มีเหตุจำเป็น ต้องปฏิบัติต่อกลุ่มที่ควรได้รับความคุ้มครองอย่างมีเหตุผล

ให้บริการด้วยความเต็มใจ
ยิ้มแย้ม แจ่มใส รักษาประโยชน์ และเคารพศักดิ์ศรีของทุกคน ทุกบทบาท

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ตัวอย่างพฤติกรรม

**ดำรงตน
เป็นข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี**
โดยมีเมตตาพระบรมราชโองการ
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ
มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่

**ปฏิบัติตน
เป็นพลเมืองดี
ในระบอบประชาธิปไตย**
ด้วยการเคารพ
ต่อกฎหมายและมโนธรรม

**ปกป้องผลประโยชน์
ของชาติและสาธารณะ
และประพฤติตน
เป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน**

พัฒนาตนเอง
ให้มีความรู้ทักษะ
ขยันหมั่นเพียร ประหยัด
รับรู้ถึงความสามารถของตน
มองโลกในแง่ดี เชื่อเพื่อเมื่อแผ่
แก่บุคคลอื่น

**ประพฤติปฏิบัติ
ตามวัฒนธรรม
ประเพณีที่ดีงาม**
เพื่อสืบต่อวัฒนธรรม
ความเป็นไทยให้ดำรงอยู่
อย่างยั่งยืน

**เผชิญปัญหา
อย่างรู้เท่าทัน**
ความคุมอารมณ์ มีสติแก้ปัญหา
ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา
ด้วยวิธีที่เหมาะสม

**ภาคภูมิใจ
ในความเป็นข้าราชการ**
อุทิศแรงกายแรงใจ
ผลักดันการกิจให้บรรลุผลสำเร็จ
เพื่อสนับสนุนการพัฒนา
สังคมไทย

ไม่กระทำการใดๆ
อันอาจเป็นเหตุ
ให้เสื่อมเสีย
เกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียง
แห่งอาชีพและทางราชการ
เคารพต่อวิชาชีพของตน

การเสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรม ให้แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

ประมวลจริยธรรม
ผู้บริหารท้องถิ่น

ประมวลจริยธรรม
สมาชิกสภาท้องถิ่น

ประมวลจริยธรรม
พนักงานส่วนท้องถิ่น

รากฐานทางกฎหมาย

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562

มาตรา 5

มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต้องประกอบด้วย

ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี
และรับผิดชอบต่อหน้าที่

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม
มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
และมีจิตสาธารณะ

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม
และไม่เลือกปฏิบัติ

01

02

03

04

05

06

07

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ
อันได้แก่ชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ และการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

กล้าตัดสินใจและกระทำ
ในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและ
รักษาภาพลักษณ์ของทาง
ราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรม ของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์
ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงาม ความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง
การปฏิบัติที่ควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและละเว้นความชั่ว

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.2562

มาตรา 5

สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

- พนักงานส่วนท้องถิ่น
- ผู้ปฏิบัติงานอื่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่น

- นายก/รองนายก อปท.
- ที่ปรึกษา/เลขา นายก อปท.

ประมวลจริยธรรมสมาชิกสภาท้องถิ่น

- ประธานสภาท้องถิ่น
- รองประธานสภาท้องถิ่น
- สมาชิกสภาท้องถิ่น

เส้นทางการบังคับใช้ระดับท้องถิ่น

29 กันยายน 2563

มติ กมจ. ครั้งที่ 2/2563

- กำหนดให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นถือเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”
- มีมติให้ สก. (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) จัดทำประมวลจริยธรรม

27 กันยายน 2564

มติ กมจ. ครั้งที่ 7/2564

- ขยายความครอบคลุมเพิ่มเติม
- กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมสำหรับ “พนักงานส่วนท้องถิ่น”

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565

- (1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (2) ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย
- (3) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- (4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- (5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ
- (7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ทางราชการ

จริยธรรมหลัก

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565

จริยธรรมทั่วไป

- (1) ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน
- (2) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คู้มค่า และระมัดระวัง
- (3) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี
- (4) มุ่งบริการประชาชนและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
- (5) จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (6) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและไม่บิดเบือน
- (7) เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- (8) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
- (9) ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา

วัฒนธรรมอันดีงามของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

DO'S

จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภาคภูมิใจ
ในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ
และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคง

- นำหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือ
มาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ
สันทัดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน

- แสดงออกถึงความเคารพ เกียรติยศ และรักษาไว้
ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
- สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ
- แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุนการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

DON'T'S

- แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลน
หรือดูหมิ่นความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิด
ความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
- กระทำหรืออันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือน
ต่อความมั่นคงของชาติ

- แสดงกริยาวาจา หรือออกอาการในเชิงลบหลู่
ดูแคลนหรือดูหมิ่นศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
- ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการปฏิบัติ
ศาสนกิจทั่วไป

- แสดงออกด้วยกริยาอาการหรือวาจาในลักษณะ
ที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อปฏิบัติสุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

DO'S

ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
โปร่งใสตรวจสอบได้

รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการ
เฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมาย
และระเบียบ

มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่
ของผู้อยู่ใต้บริการสาธารณะ
เพื่อประโยชน์ของประชาชน

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ
โดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม
สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล

รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
ของตนพร้อมที่จะรับการตรวจสอบและ
รับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงาน
เมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น

DON'T'S

แสดงพฤติกรรม
ซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์
โดยมิชอบ

หาทางปฏิเสธการตรวจสอบ
ของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่
ตรวจสอบ

อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อ
การกระทำผิดระเบียบแบบแผน

ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือ
ปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น
เมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาด
ในการปฏิบัติงานขึ้น

กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

DO'S

ปฏิบัติตามหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามท่านองคฺลองธรรม

ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

กล้าแจ้งเหตุหรือข้อร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน

ยืนหยัดในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ

ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ขัดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส

DON'TS

ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม

DO'S

มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน

มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

DON'TS

กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

หากทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เทียงงอนในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ

ใช้ความรู้สึกลงตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติ ต่อร่วมปฏิบัติงานต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อประชาชน

คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

DO'S

ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผล
ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง

ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการ
อย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงาน
ให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์

มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี
โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม

รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะตอบชี้แจง
และอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน
ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

DON'TS

ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ
ระเบียบหรือกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ จนไม่คำนึง
ถึงผลสำเร็จของงาน

ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็น
ว่ามีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ
ที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ
หรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

DO'S

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
เสมอภาค
และเที่ยงธรรม

ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ
ปราศจากอคติ และ
ไม่เลือกปฏิบัติ

ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้น
จากการใช้อคติ ได้แก่
ความรัก ความโกรธ
ความกลัว ความหลง
มาประกอบการตัดสินใจ
ในเรื่องต่าง ๆ

เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงาน
การทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชา
หรือผู้หน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย

ให้ความช่วยเหลือ
ประชาชนที่ถูกละเมิด
หรือได้รับการปฏิบัติ
ที่ไม่เป็นธรรม
โดยไม่ชักช้า

DON'TS

เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุแห่งความแตกต่าง
ในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ
ร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และ
ความเชื่อทางการเมือง

อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก
ประโยชน์หรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมือง
หรือพรรคการเมือง

แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ
โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ
ในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมี
ความเป็นกลางทางการเมือง

ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

DO'S

ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี
โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา
และจรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต
และการปฏิบัติหน้าที่

ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย
ประหยัด

เข้าร่วมกิจกรรม
ที่เป็นประโยชน์ต่อ
สังคมและประเทศชาติ
ตามความเหมาะสม

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วย
การปฏิบัติหน้าที่ของปวงชน
ชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย
มีวินัย และรักษาไว้ซึ่ง
วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม
และประเพณีอันดีงาม

ปฏิบัติหน้าที่ราชการ
โดยยึดถือประโยชน์
ส่วนรวมเหนือกว่า
ประโยชน์ส่วนบุคคล

DON'TS

ฟุ่มเฟือย หรือดำรงตน
เกินกว่าฐานะานุรูปแห่งตน

ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุ
ให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์
ของตนเองและราชการ

แสดงกิริยาอาการ
หรือพฤติกรรม
อันมีลักษณะ
เป็นการคุกคามทางเพศ

การสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy
ให้เจ้าหน้าที่ในการปฏิเสธการรับของขวัญและ
ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่
และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย
ธรรมเนียมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ม.128)

ความสำคัญ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 ได้เห็นชอบต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยกำหนดให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ (Big Rock) กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 “พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์” เป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1 ให้องค์กรของรัฐบาลทุกหน่วย

“ประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่” (No Gift Policy)

โดย สำนักงาน ป.ป.ท. ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

นิยามศัพท์

เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือในรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือ เจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติและให้หมายความรวมถึง กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจและบุคคลหรือคณะบุคคลธรรมดา ซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐด้วย

หน่วยงานของรัฐ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนกลาง หน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล หน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของอัยการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ กองทุนสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นิยามศัพท์

ทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

การปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง เป็นการกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง หรือให้รักษาราชการแทนในหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งทั้งเป็นการทั่วไป และเป็นการเฉพาะในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ หรือเป็นการกระทำไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายระบุไว้ให้มีอำนาจหน้าที่ หรืออำนาจหน้าที่ทางปกครอง

นิยามศัพท์

การประกาศตน หมายถึง การประกาศเจตนารมณ์ของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร เพื่อแสดงให้เห็นบุคคล หรือหน่วยงาน หรือสาธารณชน ระบุว่าผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในหน่วยงานมีเจตนารมณ์ที่จะไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดทั้งในขณะที่ ก่อน และหลังการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งการรับนั้นจะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต

โดยการประกาศเจตนารมณ์ดังกล่าวจะต้องทำการประกาศฯ เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างเป็นทางการและลงนามโดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กรนั้นๆ (ซึ่งเป็นผู้ประกาศเจตนารมณ์ดังกล่าว) และในการประกาศฯ อย่างน้อยจะต้องมีข้อความ “เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่” ในประกาศฯ นั้นด้วย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น เจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม

มาตรา 128

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
จาก “บุพการี สืบสันดาน
หรือ ญาติ” ที่ให้ตามประเพณี หรือ
ตามธรรมเนียมตามฐานานุรูป

สาระสำคัญ

ห้าม มิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด **“โดยธรรมจรรยา”** ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว

ไม่ถึงสองปี ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 128

ใช้บังคับกับ เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน ทั้งข้าราชการ พนักงาน
ราชการ ลูกจ้าง ฯลฯ + ผู้ซึ่ง **พ้นจาก** การเป็นเจ้าพนักงานของ
รัฐมาแล้ว **ยังไม่ถึง 2 ปี** ด้วย

หลัก = **“ห้ามรับ”** ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

เว้นแต่

- 1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม
- 2) จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตาม
ธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป
- 3) รับตามธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด : **ไม่เกิน 3,000 บาท**

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา 128

“รับโดยธรรมจรรยา”

- (1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน **3,000 บาท**
- (2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะ **ให้กับบุคคลทั่วไป**

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย ธรรมจรรยา

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”

หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความ
บันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดใน
ลักษณะเดียวกัน

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย

ธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือ
ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่
ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ โอกาสแสดงความยินดี การ
แสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ
หรือให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง
ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส
บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา/มูลค่ามากกว่าที่กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐรับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

แจ้งต่อหัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารสูงสุด ภายใน **30** วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน

ไม่สมควรรับ

คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่ผู้ให้ทันที

ไม่สามารถคืนได้

ส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ให้เป็นสิทธิของหน่วยงาน

ผล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

กรณีรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ สรุปมาตรา 128 เจ้าพนักงานของรัฐ ต้องรู้ !!!

โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อเป็นการรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

ต้องแจ้งรายละเอียดต่อผู้บริหารสูงสุดของ
หน่วยงานของรัฐ / ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน

ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่
www.nacc.go.th/coi

ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ / ผู้มีอำนาจ
แต่งตั้งถอดถอน พิจารณาและมีคำสั่ง

ให้รับได้

ให้คืนทรัพย์สิน

ส่งคืน
ทรัพย์สิน
โดยทันที

หากไม่สามารถ
คืนได้ให้ส่งมอบ
เป็นสิทธิของ
หน่วยงานโดยเร็ว

การรายงานการรับทรัพย์สินฯ

ผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ส. ส.ว.
และสมาชิกสภาท้องถิ่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้า
ส่วนราชการ ระดับกระทรวง
หรือเทียบเท่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือ
ประธานสภาท้องถิ่น

ประธานกรรมการและกรรมการในองค์กร
อิสระตามรัฐธรรมนูญ

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พรป.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดว่า “ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเงินได้จากผู้ใด” แต่มีข้อยกเว้นให้รับได้ ๓ กรณี คือ

๑.ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันควรรับได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมาย เช่น เงินเดือน ค่าวิทยากร เบี้ยประชุม เป็นต้น

๒.เป็นการรับทรัพย์สินหรือเป็นประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติให้ตามประเพณี หรือตามธรรมเนียมจรรยา และเป็นไปตามฐานะานุรูป

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ป.ป.ช. กำหนด ดังนี้

๓.๑ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลซึ่งมิใช่ญาติโดยธรรมจรรยา ที่ได้รับเนื่องในโอกาสหรือเหตุการณ์สำคัญ หรือโอกาสแสดงความยินดี การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือตามมารยาทในสังคม เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ วันเกิดของผู้รับ วันขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน เป็นต้น ที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากบุคคลแต่ละโอกาส ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๓.๒ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในลักษณะให้กับ บุคคลทั่วไป ซึ่งการให้เป็นลักษณะให้โดยไม่กำหนดตัวผู้รับเป็นการเจาะจง เช่น ได้รับจากการจับสลากการกุศล การรับส่วนรชจากการซื้อรถยนต์ส่วนตัว การรับของแถมในภัยพิบัติ การรับเงินสนับสนุนจากรัฐในโครงการต่างๆ เช่น โครงการคนละครึ่ง เป็นต้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว **จะให้ของขวัญ**
แก่ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้ เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณี
นิยมซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกินสามพันบาทจากผู้ให้แต่ละคน และแต่ละ
โอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติกำหนดไว้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน
หรือทรัพย์สินอื่นใด เพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญให้ผู้บังคับบัญชา
หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชามีได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๘ ผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่จากผู้ที่เกี่ยวข้องมิได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕ หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอำศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๘...

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งได้แก่ ผู้มาติดต่องาน ผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การอนุมัติ การอนุญาต การขอให้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือการร้องเรียน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๘...

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจหรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจที่ทำกับหน่วยงาน
ของรัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการได้รับสัมปทาน

(๓) ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่มีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้
ควบคุมหรือกำกับดูแล เช่น การประกอบกิจการโรงงาน หรือธุรกิจ
หลักทรัพย์

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหรือละ
เว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

แนวทางการขับเคลื่อน “นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่”

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อป้องกัน หรือลดโอกาสในการรับสินบน ผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆ แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ
- 2) เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่
- 3) เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมและโปร่งใส (Organization of Integrity) ของระบบราชการ ให้เข้มแข็งและยั่งยืน
- 4) เพื่อสนับสนุนและยกระดับการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

แนวทางการขับเคลื่อน “นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่” มี ๓ ขั้นตอนสำคัญ

๑.การประกาศเจตนารมณ์นโยบาย No Gift Policy ขององค์กรหรือหน่วยงาน เป็นการประกาศเจตนารมณ์โดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กร เพื่อแสดงให้บุคคล หรือหน่วยงาน หรือสาธารณชน รับรู้ว่าผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในหน่วยงาน มีเจตนารมณ์ที่จะไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดทั้งในขณะ ก่อน และหลังการปฏิบัติหน้าที่ และการรับนั้นจะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต

โดยการประกาศเจตนารมณ์ดังกล่าวจะต้องทำการประกาศฯ เป็นลายลักษณ์อักษรอย่าง เป็นทางการและลงนามโดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กรนั้น ๆ (ซึ่งเป็นผู้ประกาศเจตนารมณ์ดังกล่าว) และในการประกาศฯ อย่างน้อยจะต้องมีข้อความ **“เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่”** ในประกาศฯ นั้นด้วย และเผยแพร่ลงใน Website หลักของหน่วยงาน

****หมายเหตุ** การประกาศฯ ให้ประกาศในทุกปีงบประมาณ (ถึงแม้ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานยังเป็นบุคคลเดิม)

แสดงประกาศเจตนารมณ์

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
เรื่อง นโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)
ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) มุ่งเน้นที่จะบริหารจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล เพื่อสร้างความศรัทธาและเชื่อมั่นแก่สังคมว่า สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นองค์กรธรรมาภิบาล ในฐานะผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ท. จึงขอประกาศเจตนารมณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ และบริหารงานของแผ่นดินด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ด้วยความสำนึกและตระหนัก ในความรับผิดชอบที่มีอยู่ จะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและตรวจสอบได้ ตามแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมโดยเต็มกำลังความสามารถ จะยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และขอประกาศตนเป็นหน่วยงานที่ผู้บริหารและบุคลากรในสังกัดทุกคน มีเจตนารมณ์ที่จะไม่รับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในขณะ ก่อน และหลังปฏิบัติหน้าที่ อันจะส่งผลให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต พร้อมทั้งจะยับยั้งต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ เพื่อเป็น การสร้างค่านิยมในเรื่องของความซื่อสัตย์ มุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมและโปร่งใส (Organization of Integrity) ให้เข้มแข็งและยั่งยืน

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายภูมิวิศาล เกษมสุข)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

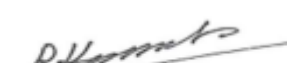

Announcement of Office of Public Sector Anti-Corruption Commission
Subject: Policy of not accepting neither gifts nor profits from performing duties (No Gift Policy)
Fiscal year 2024

Office of Public Sector Anti-Corruption Commission (PACC) has emphasized on being organization with good governance to build faith and confidence in society that PACC good governance organization. I, as the Secretary-General of PACC, hereby declare and illustrate my intention to perform duties and administer national affairs especially in the field of preventing and suppressing corruption in public sectors. I would perform my duties with the utmost of my ability with accountability, honesty and transparency in accordance with the guideline for promoting ethics and adhere to the principle of good governance. I hereby pledge that all PACC executives and PACC officials have intention of not accepting neither gifts nor profits from performing our duties, both before and after performing our duties would cause corruption and misconduct at the present and in the future. I would also stand against all forms of corruption to promote the honesty value and create an integrity organization culture in strong and sustainable ways.

It is hereby announced and to adhered to all

This announcement is made on December 15, 2023

Mr. Bhumiwisan Kasemsook

Secretary-General

Office of Public Sector Anti-Corruption Commission

แนวทางการขับเคลื่อน “นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่” มี ๓ ขั้นตอนสำคัญ

๒.การปลูกจิตสำนึก หรือสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยหน่วยงานจะต้องจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ปลูกจิตสำนึก และสร้างทัศนคติ ค่านิยมที่ดีแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด ให้มีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐต้องร่วมมือกันสร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ ที่จะปฏิบัติงานโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะต่าง ๆ หรือของขวัญ ภายใต้บริบทของหน่วยงานตนเอง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้และปลูกจิตสำนึก การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการรับสินบนในรูปของขวัญ การสร้างมาตรการและแนวทางภายในองค์กรในการปฏิเสธการรับของขวัญและนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันในองค์กร เป็นต้น

**** เมื่อดำเนินการแล้วให้เผยแพร่การดำเนินการดังกล่าวใน Website หลัก
ของหน่วยงาน**

แนวทางการขับเคลื่อน “นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่” มี ๓ ขั้นตอนสำคัญ

๓.การประเมินผล การกำกับติดตาม และการรายงานผล ผู้รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน จะต้องดำเนินการรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรได้รับทราบ และการรายงานให้เป็นไป *ตามแบบที่ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด เมื่อดำเนินการแล้ว ให้เผยแพร่การรายงานดังกล่าวใน Website หลักของหน่วยงานโดยให้ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับรองการเผยแพร่ใน Website ดังกล่าวด้วย

หมายเหตุ ๑.กรณีเป็นหน่วยงานระดับต่ำกว่ากระทรวง ระดับกรมหรือเทียบเท่า จังหวัด รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานระดับต่ำกว่ากระทรวงอื่น ๆ ให้รายงานผลการดำเนินการไปยัง สปท.กระทรวงที่ตนสังกัดให้รับทราบด้วย เพื่อ สปท.กระทรวงจะได้รวบรวมรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานในสังกัดกลับไปยัง สำนักงาน ป.ป.ท. ต่อไป (การรายงานดังกล่าวให้รายงานรอบ ๑๒ เดือน โดย สปท.กระทรวงจะต้องรายงานกลับมายัง สำนักงาน ป.ป.ท. ภายใน วันที่ ๓๐ กันยายน ของทุกปีงบประมาณ)

๒.ในการประเมิน ITA ให้รายงานและเผยแพร่ภายในกรอบระยะเวลาที่การประเมิน ITA กำหนด (รอบ ๖ เดือน)

แสดงรายงานการผลรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา

ตัวอย่าง

แบบสรุปรายงานตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

ชื่อหน่วยงาน/ส่วนราชการ.....

ประจำปีงบประมาณ.....

รายงานผลการขับเคลื่อนตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ของหน่วยงานข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การประกาศเจตนารมณ์ตามนโยบาย No Gift Policy ขององค์กรหรือหน่วยงาน

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ประกาศ	ข้อมูลประกอบ
๑			
๒			

๒. การปลูกจิตสำนึก หรือสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ดำเนินการ	รูปแบบการดำเนินการ	ข้อมูลประกอบ
๑				
๒				

๓. รายงานการรับของขวัญและของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่
(ข้อมูล ณ วันที่.....)

ของขวัญและของกำนัลที่ได้รับ	จำนวน (ครั้ง)
ผู้ให้ของขวัญ	
๑) หน่วยงานภาครัฐ	
๒) หน่วยงานภาคเอกชน	
๓) ประชาชน	
๔) อื่น ๆ	
รับในนาม	
๑) หน่วยงาน	
๒) รายบุคคล	
การดำเนินการเกี่ยวกับของขวัญที่ได้รับ	
๑) ส่งคืนแก่ผู้ให้	
๒) ส่งมอบให้แก่หน่วยงาน	
๓) อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

๔. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการของหน่วยงาน

.....

๕. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของหน่วยงานต่อนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

.....

ลงชื่อ.....

()

ตำแหน่ง.....

ผู้รายงาน

ความสำคัญ

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าวจึงได้บูรณาการความร่วมมือร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท. และแปลงนโยบายมาขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ จึงได้ปรับปรุงข้อคำถามในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) มาตรการป้องกันการทุจริตตามนโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) ดังนี้

- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในข้อ O34
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้ปรับปรุงมาเป็นข้อคำถามในข้อ O31-O33
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ปรับปรุงมาเป็นข้อคำถามในข้อ O26-O29
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้ปรับปรุงมาเป็นข้อคำถามในข้อ O21-O22
- ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้ปรับปรุงมาเป็นข้อคำถามในข้อ O20

ซึ่งเกณฑ์การประเมินให้เป็นไปตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด

จบการนำเสนอ

